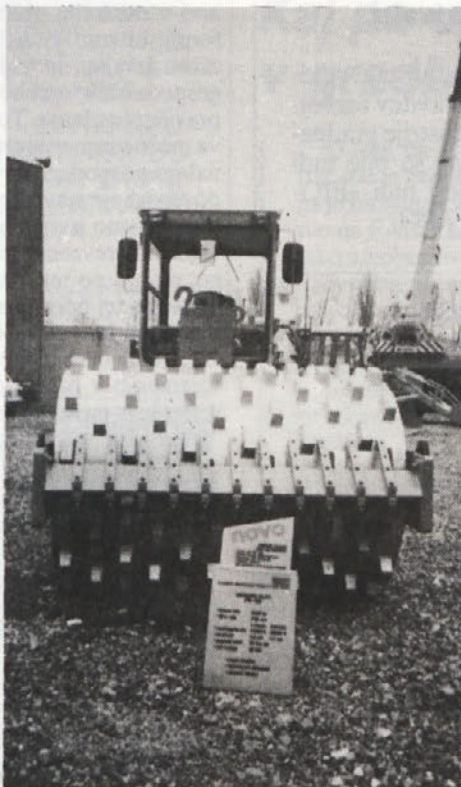
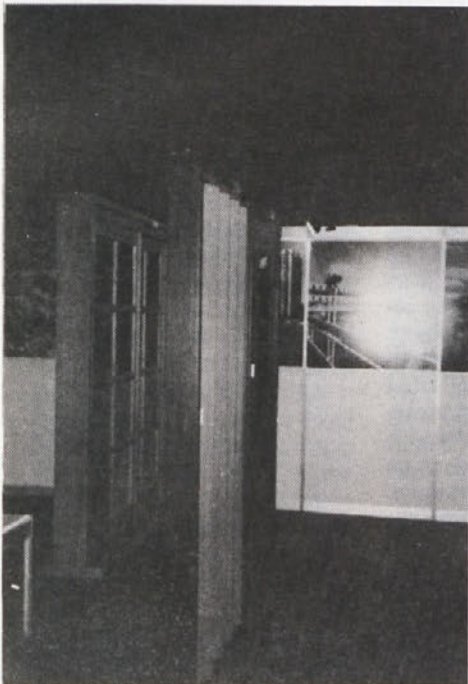
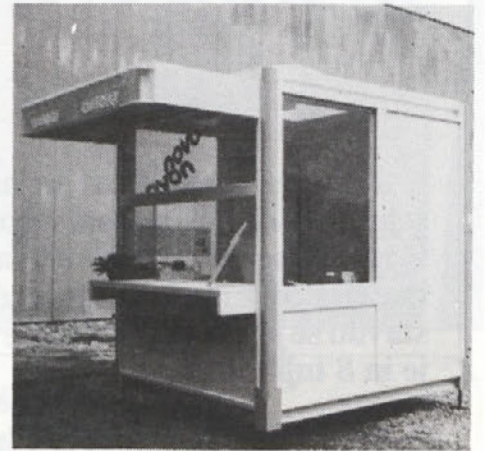
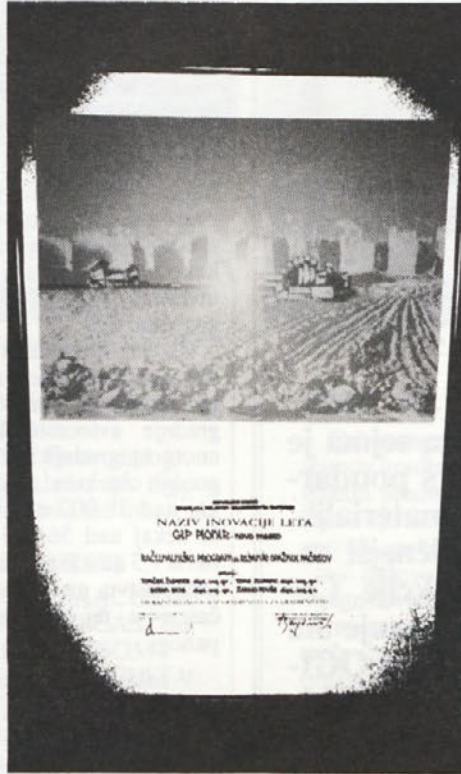
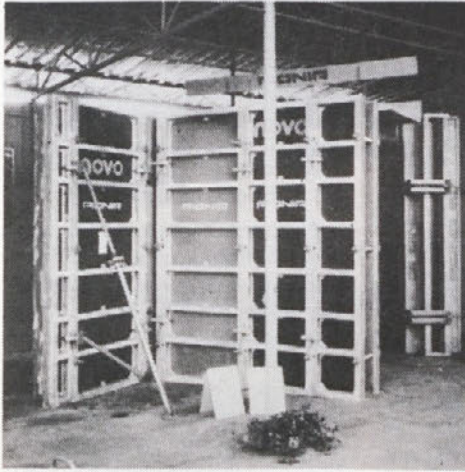

Leto XXIII
20. aprila 1989
Številka 3-4/220-221

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

*Vsem delavcem doma
in v tujini in vsem
delovnim ljudem
čestitamo za 27. april,
dan OF, in 1. maj,
praznik dela*

Uredništvo

Predstavili smo se

»PIONIR« na sejmu gradbeništva

Tretjega aprila letos so na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni odprli že 5. jugoslovanski sejem gradbeništva in gradbenih materialov z mednarodno udeležbo. Predstavilo se je 350 razstavljalcev iz Jugoslavije in 8 tujih držav.

Osnovna značilnost letošnjega sejma je bila težnja k novim materialom s poudarkom na izolacijsko-toplotnih materialih. Naslednja značilnost so najrazličnejši sestavni elementi oziroma konstrukcije. Celoten razstavljalni program se navezuje na moto sejma: **SODOBNA TEHNOLOGIJA — PRODUKTIVNOST — KVALITETA**. Temu motu je bil prilagojen tudi program spremljajočih prireditev, zlasti strokovnih predavanj in posvetovanj.

Že prvo sejmsko popoldne je Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije pripravilo predstavitev razvojnih in proizvodnih programov domače industrije gradbenih strojev, vozil in opreme; predstavljene so bile tudi posamezne delovne organizacije, med njimi tudi »PIONIR«, katerega je zastopal Alojz Zoran iz MKI.

Otvoritveni govor podpredsednika GZS dr. Danijela Pučka

Tovarišice in tovariši, spoštovani gostje!

Jugoslovanski sejem gradbeništva in gradbenih materialov z mednarodno udeležbo v Gornji Radgoni postaja počasi že tradicija, saj odpiramo danes petega po vrsti. Njegov namen je bil od samega začetka večplasten. Daje nam celovit pregled najnovejših dosežkov domače in tuje pameti,

torej novosti na področju gradbeništva in industrije gradbenega materiala, omogoča v svojem okviru celo vrsto strokovnih posvetovanj, izmenjavo strokovnih izkušenj in znanj s področja, ki jih sejem pokriva. In končno je sejem prireditev, ki omogoča nove poslovne stike in dogovarjanja za nove posle. Ker je zbral letos preko 400 razstavljalcev in je realno pričakovati med 20 do 30

tisoč obiskovalcev, bo gotovo svoj namen v celoti tudi dosegel. S tem pa se bo ponovno potrdil kot največji tovrstni specializirani sejem v Jugoslaviji.

Morda se kdo sprašuje, ali nam je potreben v teh težkih časih takšen sejem. Smo v hudem gospodarskem zastoju. Gospodarska aktivnost nam je že drugo leto zapovrstjo upadla. Investicijska potrošnja v Jugoslaviji in Sloveniji beleži nezadržno upadanje vse od zlatih časov ob koncu sedemdesetih let. Če so celotne investicije v Jugoslaviji po cenah iz leta 1972 znašale še leta 1983 92,9 mia dinarjev, so do leta 1987 padle že na raven 79,4 mia dinarjev. Leto 1988 pomeni še nadaljnje zmanjšanje. Vemo pa, da je gradbena proizvodnja, z njo vred pa proizvodnja gradbenega materiala, še kako tesno povezana z gibanjem investicijske porabe v narodnem gospodarstvu.

Za jugoslovansko gradbeništvo zato preteklo leto ni pomenilo leta oživiljanja. Dela na delih izgradnje avtoceste Bratstvo in enotnost, gradnja nekaterih energetskih objektov, dokončanje nekaj nad 38.000 novih stanovanj in nekaj nad 56.000 začetih, za okoli 1,3 mia \$ investicijskih del v inozemstvu niso kazalci boljših časov v tej naši gospodarski panogi.

V naši družbi, ne samo da poznamo vzroke zastoja v gospodarskem in družbenem razvoju, ampak poznamo tudi zdravila. Na gospodarskem področju je izhod v radikalni gospodarski reformi, ki smo jo zadnje mesece začeli izvajati, in v preusmeritvi gospodarskih osebkov na tržna pravila obnašanja. To tudi zahteva močno usmeritev na odpiranje našega gospodarstva v svet in na povezovanje s svetom. Ni dolgo tega, ko smo izvolili novo zvezno vlado, ki prevzema nelahko nalogo, da nas po tej poti popelje iz krize. Po tej poti ne moremo napredovati brez bolečin, hudih težav, novih odrekaj in radikalnih sprememb v našem dosedanjem vedenju in navadah oz. razvadah.

Ta prognoza seveda ne velja samo za vse nas, velja tudi za naše gradbeništvo in industrijo, ki stoji za njim. Tudi gradbeništvo se bo moralo prilagoditi tržnim pravilom igre. Tega doslej v veliki meri še ni storilo. To kažejo najbolj jasno gibanja zaposlenih v naši panogi. Število zaposlenih, kljub rapidnemu padanju povpraševanja, se v zadnjih petih letih v slovenskem gradbeništvu ni praktično nič zmanjšalo. V jugoslovanskem pa marginalno. Enako število delavcev zato dobiva čedalje manjši kolač. Tak razvoj

ima svojo mejo. Samo poslovno filozofijo gradbenih organizacij bo treba menjati. Ni se treba slepiti, da se bodo v širšem okolju vrnili zlasti časi druge polovice 70. let.

V tem okviru je tudi še kako na mestu moto sejma: sodobna tehnologija — produktivnost — kvaliteta. Brez teh temeljnih dejavnikov učinkovitosti in konkurenčnosti ni preživetja na trgu. Danes ima v razvitem svetu izredno veljavo teza, da morajo biti vse razvojne strategije podjetij naravnane na zagotavljanje konkurenčne prednosti. Boljša tehnologija, višja produktivnost, boljša kakovost, nižji stroški so osrednji njeni faktorji. Če bo sejem dal ideje, kako jih pri sebi uporabiti, bo služil pravemu namenu.

Ni seveda treba zamolčati pozitivnih premikov, ki so že narejeni ali pa so na vidiku v Jugoslaviji. Nove sistemske rešitve prinašajo tudi gradbeništvo določene nove možnosti. Pričakovano intenziviranje dela na gospodarsko-infrastrukturnih objektih v Jugoslaviji in Sloveniji mora pomeniti sprožanje novega cikla rasti gradbene proizvodnje. Uspešen ključek finančnih aranžmanov z Mednarodno banko v zvezi z izgradnjo določenih infrastrukturnih večjih objektov je že blizu. Gradnja cele vrste energetskih zmogljivosti v Jugoslaviji je pred nami. Vse to vliva določen optimizem in mora nositi možnosti za tiste, ki se bodo hoteli in znali prilagoditi tržnim potrebam. Verjeti je treba, da so vsi tisti ravno tukaj živo prisotni.

Tovarišice in tovariši, dragi gostje!

Letošnji 5. jugoslovanski gradbeni sejem se odvija v letu, ko naše gradbeno šolstvo praznuje svojo 100. obletnico. Zato je prav, da bo v okviru sejmskih prireditev temu šolstvu dan zaslužen poudarek, še posebej v okviru pripravljenih strokovnih posvetovanj.

Ob teh skopih uvodnih besedah mi dovolite, da zaželim vsem udeležencem sejma in posvetovanj v njegovem okviru, da bi prišli do obilice koristnih informacij in spoznanj za svoje bodoče delo. Da se ne bi v Gornji Radgoni v teh dneh dobro počutili, me ni strah. Sposoben organizator sejma me spodbuja k takšnemu sklepu. Zato je tudi prav, da se mu ob tej priliki zahvalimo za dobro organizacijo in da ga istočasno spodbudimo k ohranitvi organiziranja srečanja gradbenikov tu v Gornji Radgoni tudi v prihodnje.

S tem odpiram 5. jugoslovanski sejem gradbeništva in gradbenih materialov.

Ing. Feliks Strmole prejema listino »Naziv inovacije leta« na Radgonskem sejmu

Pionir na razstavi inovacij

Letos je bila prvič organizirana razstava inovacij, kjer je bilo razstavljenih 45 eksponatov.

Na dnevu inovacij je bilo or-

ganizirano strokovno posvetovanje 12 udeležencev, med njimi tudi mag. Janez Gabrijelečič s predstavitvijo dolgoročnega programa razvoja PIONIREKE.

PREJETE NAGRADE

Na letošnjem sejmu gradbeništva je naša delovna organizacija prejela:

NAZIV INOVACIJE LETA za »RAČUNALNIŠKI PROGRAM ZA RISANJE OPAŽNIH NAČRTOV«

avtorji: Tonček ŽIGANTE, Tone ZUPANC, Bojan SAJE, Žarko POVŠE, dipl. gr. ing.

OBRAZLOŽITEV:

»Računalniški program za risanje opažnih načrtov je pravzaprav preskromen naziv za omenjeni inovacijski dosežek, še zlasti ker gre ob tem za preiščeno načrtovanje proizvodnje skladno z razpoložljivimi opažnimi sistemi v DO PIONIR, ki so jih delno razvili tudi sami strokovnjaki Pionirja. Program torej ni zgolj risanje, ampak gre za kompleksno rešitev, ki omogoči specifikacijo opažnega materiala, skladno z razpoložljivim materialom v skladiščih.«

ZLATO PLAKETO

za »HITROMONTAŽNI PA-

NELNI OPAŽ »PIONIR« ALU

avtorji: JENIČ Pavle, dipl. gr. ing., MAJES Jože, str. ing., ŠTRBENC Denis, str. teh.

SREBRNI PLAKETI

za »PU — 50 VIBRAČIJSKI VALJAR Z ZOBČASTIM TEKALNIH KOLESOM« za PREKLOPNA VRATA TIP PIOMASIV IN DRŠNA VRATA.

PISMENA PRIZNANJA

za »GLADILEC BETONA« avtorji: MAJES Jože, str. ing., KOŠMERL Boris, str. ing. in OVEN Alojz, str. tehnik

za »DV — 25 VIBRAČIJSKI VALJAR Z VGRAJENIM SISTEMOM ZA PRILJUČITEV HIDRAVLICNEGA KLADIVA«

in

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA PREDSTAVITEV INOVACIJSKIH DOSEŽKOV.

Dipl. inž. Saša Škulj o sejmu

Od samega začetka vodi pripravljalne odbore za organizacijo sejmov gradbeništva dipl. inž. Saša Škulj iz Ljubljane. Kot dolgoletni predstavnik teh odborov in kot »motor« gradbeniških sejmov je na vprašanje, kaj meni o doseženem in o prihodnjem razvoju, povedal:

»Z zadovoljstvom ugotavljam, da se je prireditve z leti razvila v jugoslovanski sejem, zadnje čase že z mednarodno udeležbo. Sejmi so poleg poslovne vsebine postali tudi svojevrstna oblika srečevanja gradbincev iz ožje in širše domovine, skratka mesto organizirane izmenjave mišljenj in informacij. Mislim, da gre za zdravo rast. Tak razvoj podpiram, saj dejansko živimo v časih, ko je hitra in kakovostna informacija še tako potrebna.«

Kaj pa uporaba računalnika v gradbeništvu?

O tem, da je računalnik vsestransko uporabljiv v gradbeništvu, nas je prepričalo tudi posvetovanje na to temo. Organiziral ga je Institut za konstrukcije, potresno inženirstvo in računalništvo na FAGG Ljubljana. V 11 referatih se je bilo moč seznaniti tako z izobraževanjem uporabnikov računalnika v gradbeništvu in uvajanjem projektiranja na računalniškem sistemu kot z uvajanjem računalniško podprtih načinov dela v SCT TOZD Projekt oziroma z uvajanjem integriranega poslovanja v gradbeni proizvodnji, načrtovanega in vodenege z računalniki.

Izrazito strokovna problematika je privabila veliko poslušalcev, kar pomeni, da je bil posvet o tej tematiki dobrodošel in koristen.

Cestogradnja v Sloveniji

Na programu strokovnih posvetovanj je bil tudi dan, namenjen cestogradnji v SR Sloveniji.

Republiška skupnost za ceste SRS in Cestni inženiring v Ljubljani sta predstavila štiri zanimive in tudi sicer aktualne referate. Tako so se zbrani seznanili s splošno problematiko gradnje cest v naši republici, da bi v nadaljevanju »iz prve roke« spoznali gradnjo predora pod Karavankami. Tretje predavanje je bilo posvečeno gradnji avtoceste od Šentilja do Zagreba, medtem ko je četrti referat obravnaval tehnične pogoje za gradnjo cest.

Jubilej tudi na sejmu

Zadnji dan letošnjega sejma gradbeništva v Gornji Radgoni je minil v znamenju jubilejev slovenskega gradbenega šolstva in zlasti njegovih prihodnjih kadrovske usmeritev.

Letos praznujejo štiri gradbene šole. Ljubljanska srednja šola Ivana Kavčiča že stoletnico, Fakulteta za gradbeništvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani sedemdesetletnico, Tehniška šola za gradbeništvo Univerze v Mariboru in Srednja šola za gradbeništvo v Celju pa tridesetletnico uspešnega delovanja.

Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije sta za poslovodne organe in kadrovske delavce v gradbeništvu pripravila posvet o izobraževanju odraslih kot sestavnem delu poslovne politike gradbeništva.

Seznani so se s potrebami po obveznem poglobljanju znanja zaposlenih delavcev za vodenje in delovanje v tržnem gospodarstvu doma in v Evropi, z nalogami na tem področju, s katerimi se bodo soočila tudi naša podjetja, s projektiranimi posegi in ustvarjanjem pogojev za izpeljavo teh nalog v slovenskem prostoru in gradbeništvu ter z možnostmi na-

ših visokošolskih in drugih institucij.

Ne glede na sedanjo krizo, ki je najprej in najbolj zadela gradbeništvo, nikakor ne smemo prezreti pomena te panoge, ki dinamizira vsaj 12 drugih gospodarskih panog. Panoga sama, ki zaposluje kar 45 odstotkov delavcev brez vsake strokovne izobrazbe, pa mora misliti predvsem na načrtno kadrovsko reprodukcijo za lastne potrebe. To je prva naloga tudi v času gospodarske stabilizacije in zmanjšanja investicijskih del, če naj načrtno zorijo kadri, ki bodo omogočili in olajšali nov vzpon. Trenutno edina obetavna pot do kadrov je povečanje organiziranega in stalnega izboraževanja že zaposlenih s študijem ob delu, tako da bi gradbeništvo s temi delavci in z novimi diplomanti lahko sledilo načrtovani in potrebni izobrazbeni strukturi. Kadre pa je treba tudi obdržati. Zato je vrednotenje njihovega dela odločilnega pomena za obstoj dobrih kadrov v panogi in tudi pogoj za pridobivanje novih. Brez njih ni in ne bo potrebnega razvoja gradbeništva, dviga produktivnosti in kakovostnega izvajanja nalog.

Nagrade tudi učencem gradbenih šol

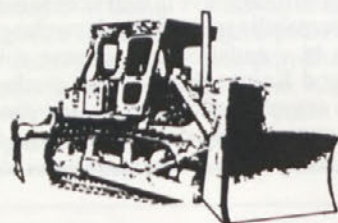
Ob jubileju gradbenega šolstva je bila tudi krajša slovesnost, na kateri je Izobraževalna skupnost gradbeništva Slovenije podelila priznanja 20 najboljšim učencem srednjih gradbenih šol, ki so sodelovali na natečaju za izdelavo strokovne naloge, na tekmovanju matematikov in pri pisanju spisov na temo »Visoka gradnja je poseg v naravo«.

Med nagrajenci so tudi učenci SŠTZU iz Novega mesta, ki so študenti PIONIRJA, in sicer:

Na finalnem tekmovanju matematike V. stopnje zahtevnosti je osvojil:

1. mesto DEJAN SMUK.

Komisija za oceno strokovnih nalog je dodelila 3. mesto METKI PRAH, TOMAŽU SLAKU in DAMIRU DRAKULIČU, učencem SŠTZU Borisa Kidriča iz Novega mesta.

Imaš idejo — začni z majem '89

Pridružite se, dragi pionirjevci, že tradicionalni akciji pod geslom »IMAS IDEJO — NA DAN Z NJO« za razvoj sodobnega in močnega Pionirja.

Porast inventivnih predlogov nam prikazuje jasno sliko sodelovanja za dvig produktivnosti na vseh področjih našega dela in ustvarjanja. Zato smo v letošnjem letu pripravili novost v akciji »IMAS IDEJO — ZAČNI Z MAJEM«, kar pomeni, da oddaš svojo koristno idejo takrat, ko je »živa«, uporabna in ne čakaš do naslednjega maja.

Idejne predloge bo strokovna komisija pregledala in posredova-

la strokovnim službam v presojo. Ideje, ki jih bo strokovna komisija pozitivno ocenila, bodo nagrajene s 50.000 din. Za predlagane idejne predloge, pri katerih bodo strokovne komisije ugotovile možnost gospodarske koristi, pa se predlaga izplačilo odškodnine avtorju za tehnično izboljšavo ali koristni predlog, kar ureja pravilnik o inventivni dejavnosti.

Z gotovostjo lahko trdimo, da zdrav razum slehernega pionirjevca stremi po razvoju tistega, iz česar je pognal svoje korenine. Na hrbtni strani lista ti je to omogočeno.

Kako smo bili inovativni v letu 1988

Nadaljevanje z inovativno dejavnostjo je tako rekoč že ustaljena praksa v naši DO, z drugimi besedami bi lahko rekli, da je inoviranje naša stalna naloga.

V letu 1988 je bilo prijavljenih 164 inventivnih predlogov, od te-

ga je bilo 26 tehničnih izboljšav, 24 koristnih predlogov in 114 koristnih idej.

Kompletna navodila o poteku akcije »IMAS IDEJO« bodo objavljena v Obveščevalcu in opremljena s prijavnico.

PREGLED AKTIVNOSTI V L.88

TOZD	TI	KP	KI	SKUPAJ
NM	1	4	23	28
LJ	/	1	4	5
KR	2	2	8	12
ZG	/	/	1	1
TOGREL	1	/	2	3
MKI	17	8	28	53
DSDS	/	1	/	1
DSSS	2	1	40	43
METLI.	1	/	/	1
KERAM.	2	5	10	17
	26	24	114	164

Vse preveč poškodbe mladih

V letu 1988 smo evidentirali 277 poškodb pri delu, na poti na delo in z dela ali 6,7%, kar kaže na občuten padec v primerjavi z enakim obdobjem leta 1987, ko je bilo evidentiranih 334 poškodb ali 6,8%. V letošnjem letu ne beležimo poškodb s smrtnim izidom, v lanskem letu je bila ena smrtna poškodba. V raziskavi smo imeli

nekaj težjih poškodb, vendar brez hujših posledic na poškodovancevo delazmožnost.

Po poimenskem spisku je razvidno, kateri delavci so se poškodovali po posameznih tozdih. V glavnem so se poškodovali enkrat, le manjše število delavcev ima dve poškodbi.

TOZD	POŠKODBE			
	št.	%	Resnost	Pogostost
gr. sektor Novo mesto	46	5,79	465	35
gr. sektor Ljubljana	24	4,52	284	27
gr. sektor Krško	45	7,64	491	45
gr. sektor Zagreb	18	5,69	342	33
zaključna dela Metlika	1 + 1	1,39	48	8
MKI	99 + 3	11,26	582	65
LO	19	17,84	976	104
Togrel	9	5,66	235	35
Keramika	7	7,33	590	40
DSS, TKI, IB, DS DS, PB	5	1,06	118	6

Zgornja tabela se razlikuje od statistične preglednice bolniških izostankov za 4 delavce, ker leti niso imeli bolniškega staleža.

Iz navedene tabele je razvidno, da ima največ poškodb TOZD MKI — sektor Kovinski izdelki in Mehanizacija, kjer je največ lažjih poškodb, predvsem udarcev, padcev in odleta tujka v oko.

Pri gradbenih tozdih je vidno odstopanje: pri TOZD Krško s 45 poškodbami, v lanskem enakem obdobju pa 38. Povečanje v

letu 1988 beleži tudi TOZD Lesni obrat.

Pogostost poškodb za delovno organizacijo:

$$P = \frac{277 \times 10^6}{6.927.327} = 39$$

Resnost poškodb za delovno organizacijo:

$$R = \frac{2855 \times 10^6}{6.927.327} = 412$$

Pogostost (P)	Ocena	Resnost (R)
do 20	prav dobro	do 500
20 — 60	dobro	500 — 1000
60 — 100	slabo	1000 — 2000
nad 100	zelo slabo	nad 2000

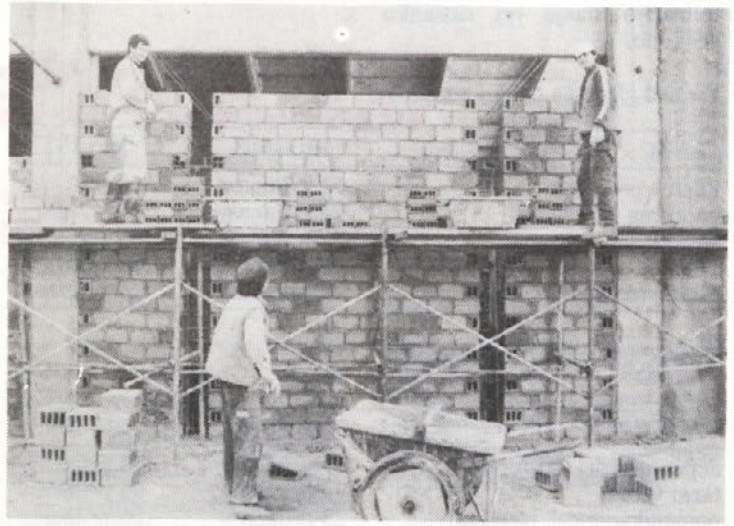
Splošna ocena je dobro/prav dobro.

Poklicna struktura delavcev je dokaj pestra, števično pa izstopajo:

	leto 1988	leto 1987
zidar	42 primerov	59 primerov
tesar	41 primerov	45 primerov
PK gr. delavec	27 primerov	58 primerov
ključavničar	30 primerov	27 primerov
avtomehanik	16 primerov	9 primerov
mizar	12 primerov	6 primerov
elektromonter	13 primerov	8 primerov

Delavci z drugimi poklici so bili poškodovani v manj kot 10

primerih, kar je razvidno iz priloge.

Starostna struktura delavcev je najmočnejše zastopana v starostni meji od 18 do 40 let, kjer je zabeleženo skupno 208 primerov poškodb. V letu 1987 je bila bolj izrazita struktura delavcev v starostnem obdobju od 20 do 30 let, kjer je bilo 151 primerov oziroma kar polovica vseh poškodovanih. V letu 1988 je to število dobra tret-

jina vseh poškodovanih, in sicer 113 primerov. Delavci v tej starostni dobi se poškodujejo predvsem zaradi pomanjkanja delovnih izkušenj, nepoučenosti in neupoštevanja varstvenih navodil in normativov.

Število poškodb glede na šolsko izobrazbo v primerjavi z letom 1987:

Šolska izobrazba	leto 1988	leto 1987
nepopolna osnovna šola	54 delavcev	49 delavcev
8 razredov osnovne šole	59 delavcev	68 delavcev
šola za KV delavce	113 delavcev	156 delavcev
šola za VK delavce	8 delavcev	5 delavcev
srednja šola	6 delavcev	16 delavcev
višja šola	3 delavci	— delavcev

Številčno so se zmanjšale le poškodbe delavcev s kvalifikacijo, delavci z nižjo stopnjo izobrazbe pa so podobno zastopani kot v lanskem letu. Že lansko leto smo poudarili, da se mora delovodski kader bolj posvetiti takim delav-

cem, jih opozarjati na nevarnosti, jih poučiti o varstvenih ukrepih in normativih ter o skrbi za namensko uporabo varovalnih sredstev.

Poročilo o delovni dobi je primerjalno z letom 1987:

Delovni staž	leto 1988	leto 1987
do 1 leta	30 delavcev	44 delavcev
1 — 4 leta	74 delavcev	75 delavcev
5 — 9	75 delavcev	90 delavcev
10 — 19 let	53 delavcev	58 delavcev
20 — 29 let	26 delavcev	20 delavcev

Iz primerjalne tabele je razvidno, da je v letošnjem letu največ poškodovanih delavcev mladih, z malo delovnih izkušenj, sledijo pa jim delavci z delovno dobo od 5 do 9 let. To so delavci z največjo delovno močjo, v starostni dobi od 20 — 30 let. Dela opravljajo samostojno, vendar pri tem preveč improvizirajo in opuščajo varstvene ukrepe. V lanskem letu je izstopalo število poškodb prav pri delavcih z delovno dobo od 5 — 9 let.

Poročilo o delu pred poškodbo navaja, da so se poškodbe zgodile v glavnem v rednem delovnem času (250) in da so bile za poškodbe bolj kritične zadnje ure dela, ko delovna energija in koncentracija že upada.

Tudi letos je ponedeljek dan, v katerem se je zgodilo največ poškodb (71, lani 77), sledi četrtek s 54 (lani 41) primeri in torek s 53 (lani 62) primeri. Se vedno se pojavlja dvom, da so poškodbe prenešene iz dela prostih dni na prve dneve v delovnem tednu ter je potrebno vsako prijavo poškodbe raziskati na mestu nastanka.

Poškodbe so glede ure dneva najpogostejše v času malice (9. ura) in zadnji dve uri v delavniku (13. in 14.), kar nam pove, da takrat koncentracija pri delavcih upade, kar je idealen pogoj za nastanek poškodb.

Poročilo o obliki, vzroku in materialnem povzročitelju je podano primerjalno za lansko leto, rezultati pa nam v zadostni meri

tolmačijo stanje pri nastanku poškodb.

Pregled glede na obliko nezgode:

Oblika	leto 1988	leto 1987
udarec predmeta	54 primerov	65 primerov
padec na isti ravni	22 primerov	35 primerov
stisnjenje	27 primerov	33 primerov
vrez	40 primerov	25 primerov
odlet predmeta — tujka	48 primerov	34 primerov

Pregled glede na vzrok nezgode:

Vzrok	leto 1988	leto 1987
nepravilen del. postopek	49 primerov	54 primerov
razni vzroki	99 primerov	95 primerov
pomanjkanje del. izkušenj	23 primerov	26 primerov
spolzka tla	14 primerov	27 primerov
neuporaba os. var. sredstev	26 primerov	24 primerov
neravna tla	19 primerov	17 primerov

Pregled glede na materialni povzročitelj nezgode

Materialni povzročitelj	leto 1988	leto 1987
tla	26 primerov	44 primerov
gradbeni material	20 primerov	30 primerov
vozilo	15 primerov	15 primerov
ročno orodje	20 primerov	29 primerov
tujek	33 primerov	28 primerov
razni mat. povzročitelj	22 primerov	31 primerov

Iz zgornje analize lahko ugotovimo, da je še vedno nepravilen postopek vzrok za večina nezgod, da so nezgode poredvsem lažjega

značaja, brez daljšega vpliva na delazmožnost delavcev. Ob boljši angažiranosti delovodskega kadra bi jih še prepolovili.

Ostali podatki so razvidni iz priloge navedenih poročil za delovno organizacijo in tozde.

STRUKTURA IZOSTANKOV

Pred izračunom stroškov zara-

di poškodb pri delu je prav, da si ogledamo strukturo vseh izostankov v letu 1988.

Kot osnova za razmišljanje o tej problematiki naj bo, koliko smo lani delali in koliko izostajali:

— efektivne delovne ure	6.927.327 ur ali 77,2%
— izostanki	2.043.578 ur ali 22,8%
Skupaj:	8.970.905 ur ali 100%

Nekateri izostanki, kot so: letni dopust, državni prazniki, izostanki za izobraževanje in podobno, so planirani, je pa še veliko ostalih izostankov, ki bi jih lahko zmanjšali.

Poglejmo si najprej strukturo vseh izostankov v letu 1988

A. Plačani izostanki:

1. Letni dopust	841.994 ur ali 9,5%
2. Izredni plačan dopust	24.494 ur ali 0,3%
3. Državni praznik	307.409 ur ali 3,4%
4. Izobraževanje	9.630 ur ali 0,1%
5. Refundacije	10.811 ur ali 0,1%
6. Zastoji	111.622 ur ali 1,3%
Skupaj:	1.305.960 ur ali 14,7%
B. Boleznine	651.326 ur ali 7,3%

Opomba: Med izgubljenimi urami zaradi boleznin je 22.840 ur zaradi poškodb pri delu in na poti, kar predstavlja 0,25% vseh izostankov.

C. Neopravičeni izostanki	10.833 ur ali 0,1%
D. Neplačani izostanki	75.450 ur ali 0,8%
Skupaj: A + B + C + D =	2.043.578 ur ali 22,8%

STROŠKI POŠKODB PRI DELU

Stroške, ki nastajajo zaradi poškodb pri delu, delimo na vidne (direktne) in nevidne (indirektne)

A. Vidni stroški

1. Bolniška	
a) izpad delovnih ur	22.840 ur
b) povprečni brutto urni OD	909.903 din
Skupaj a x b =	207.821.850 din
2. Sanitetni material	3.753.000 din
Skupaj 1 + 2 =	211.574.850 din

B. Nevidni stroški

Tukaj upoštevamo samo izgubo na prihodku

Podatki:

a) Celotni prihodek v letu 1988:	242.451.950.350 din
b) izguba delovnega časa zaradi poškodb:	
Izguba na prihodku =	606.129.875 din
Skupaj: A + B =	817.704.725 din

ANALIZA POŠKODB ZA LETO 88 (ZAKLJUČEK)

Analize poškodb pri delu, na poti na delo in z dela za leto 1988 in iz let nazaj potrjujejo splošne ocene, da smo uspeli zmanjšati število oz. odstotek kot tudi stopnjo resnosti poškodb na zadovoljivo raven.

leto	%	Št. resnosti
1971	19,5	1380
1980	10,0	948
1988	6,7	413

Res je še vse preveč poškodb mladih delavcev, posebno tistih, ki so pri nas z delom šele pričeli. Kje so razlogi številnih poškodb

zidarjev, tesarjev, strojnih in stavbnih ključavničarjev itd.? Odgovor dajejo statistični podatki (nepravilni delovni postopek, neuporaba osebnih zaščitnih sredstev, pomanjkanje delovnih izkušenj, na osnovi katerih lahko ugotovimo, da čedalje bolj popušča disciplina varstva pri delu, t.j., da se ukrepe varstva pri delu ne izvaja dosledno, kar pa je delno tudi posledica težje ekonomske situacije v naših delovnih sredinah, ko skrb za zagotavljanje varnega, zdravega dela delavcev ni na prvem mestu, kot bi morala biti.

Delavci SVD bomo v tako skromni kadrovski zasedbi izredno težko uspeli brez večjega sodelovanja vseh ostalih delavcev, ki vodijo ali nadzorujejo dela.

Matjaž Lenart, var. ing.

Ekonomski in tehnološki presežki delavcev

nujen spremljajoči pojav organizacijskih in tehnoloških sprememb tudi v PIONIRJU (na podlagi usmeritev s seminarja o vlogi sindikata pri razreševanju problematike presežkov delavcev — Sindikalni izobraževalni center, Radovljica, 13. in 14. 3. 1989)

I. UVOD

Zadnje čase prihaja vedno bolj do spoznanj potreba po integralnem trgu tudi v Jugoslaviji in v Sloveniji kot enem od imperativov za približevanje k razviti Evropi. Poleg trga kapitala in proizvodov je vse bolj v ospredju trg delovne sile oz. trg dela in znanja, kar je posledica hitrega razvoja znanosti in tehnologije in pogoj za ystop v Evropo 92.

Človek s svojim znanjem in sposobnostmi pridobiva na veljavi in celo ob morebitnih presežkih ne sodi na borzo dela kot »odlagališče« kadrov. Vendar se je kljub temu treba zavedati, da rizičnost posla (če imamo zaposlitev še ni rečeno, da imamo zagotovljeno tudi pokojnino) postaja nuja v smislu t.i. demonopolizacije delovnih mest.

Na trgu delovne sile (boljši izraz je trg dela in znanja ali pa trg kadrovske vrednosti) nastopajo: povpraševanje: zahteve tehnično-tehnološke opremljenosti del. procesov in razvojna strategija podjetij

— ponudba: število ljudi, ki so se pripravljene zaposliti z vsemi svojimi potenciali (znanje, sposobnost, osebnostne karakteristike ipd.)

— cena: plača, ki je idealna takrat, ko je optimalno upoštevana »presečišče« ponudbe in povpraševanja po kadrih — točka ravnotežja.

Poznamo **kooperativni model** kadrovske politike, ki je v pretežni meri značilen za jugoslovanske razmere (OD je kategorija delitve, gre za javni sporazum o kadrovske zadevah, delovna sila nima vrednosti, nepoznavanje trga del. sile ipd.), ter **tržni model**, ko gre za aktivno kadrovanje, delovno in kolektivno pogodbo, diferenciacijo zaposlenih (segmentacija trga del. sile) — tisti, ki določene kadre potrebujejo, so pripravljene tudi več plačati, jim

nuditi ugodnejše pogoje v vseh pogledih, delovna sila ima svojo vrednost, in to je najpomembnejši dejavnik motivacije za delo in profesionalni razvoj.

2. TUDI V PIONIRJU SE NAMERAVAMO SPOPRIJETI Š PROBLEMATIKO PRESEŽKOV DELAVCEV

Znano je dejstvo, da splošna družbena in ekonomska kriza v naši družbi močno vpliva na investicijsko politiko, kar povzroča tudi zmanjševanje obsega gradbenih del na domačem trgu.

To vedno bolj čutimo tudi pri Pionirju.

V gradbeni panogi Slovenije ocenjujejo, da je približno 20% kadra preveč. V Pionirju je okvirno ocenjeno 10% — ni presežek delavcev, vendar to ne temelji na nobeni strokovni analizi. Ravno zaradi tega je predviden sistematiziran pristop k reševanju navedene problematike. V ta namen je imenovana posebna delovna skupina, ki bo organizirala in koordinirala pripravo in izvedbo analize stanja v profesionalni pokritosti zahtev dela in zasedenosti kadrovske — tehničnih resursov.

Delo v zvezi z navedeno problematiko bo predvidoma potekalo po sledečih fazah:

— Pridobitev strokovnih mnenj od različnih strokovnih organov in služb ter na podlagi ustreznih posvetovanj in strokovne literature.

— Analiza strukture kadrov v DO po vprašanju strokovne in psihofizične primernosti za opravljanje obstoječih in z organizacijskim ter tehnološkim razvojem DO predvidenih bodočih del in nalog. To bo najpomembnejše izhodišče za optimizacijo strukture kadrov z vidika zahtevnostne strukturiranosti dela in s tem v zvezi tudi za ugotavljanje tako globalnega kot tudi specifičnega presežka in manjka kadrov.

— Dogovor z vodji delovnih procesov, poslovnimi delavci, samoupravnimi organi in DPO o načinu spremljanja delovnih procesov in kriterijih za ugotavljanje morebitnih presežkov delavcev.

— Izvedba analize poslovanja, pri kateri bodo sodelovali neposredni vodje delovnih procesov, tehnologi ter strokovni delavci s področja VPD, medicine dela in delavci s kadrovske-izobraževalnega področja. Pri tem bo upoštevana določena selektivnost pristopa tako z vidika strokovne usposobljenosti (ustreznost izobrazbe in sposobnosti) kakor tudi z vidika drugih kadrovske oboježij (uspešnost pri delu, pripravljenost za pridobitev manjkajočih znanj in veščin, zdravstveno stanje, starost, delovna doba ipd.).

— Strokovna in samoupravna verifikacija postopkov ugotavljanja presežkov in seznam kadrov, katerih delo je postalo pri Pionirju nepotrebno.

— Izdelava ustreznega poročila o verifikiranih ugotovitvah presežkov delavcev kot podlaga za ustrezne odločitve in akcije v okviru kadrovske funkcije DO.

— Oblikovanje programov za reševanje morebitnih presežkov delavcev v smislu preusposabljanja, dokvalifikacije, prerazporeditev ipd., skupaj s strokovno službo občinskih skupnosti za za-

poslovanje. Pri tem bo posebna pozornost posvečena tudi problematiki invalidov dela in delavcev s spremenjeno delovno zmožnostjo, kar spada v pristojnost posebne strokovne komisije.

3. PROBLEMATIKA PRESEŽKOV DELAVCEV SPADA V CELOVIT SISTEM RAZVOJA KADROV

Pomanjkanje strokovnosti in celovitosti kadrovskega dela ter nezavidljiv položaj kadrovske funkcije v preteklosti so po mojem mnenju glavni razlog, da je bil razvoj kadrov (in še vedno je) v precejšnji meri zanemarjen. Vedeti pa moramo, da so investicije v kadre najmanj na isti ravni rentabilnosti kot vlaganja v tehnologijo, če ne še višje.

Mnoge OZD so že pristopile projektiranju in izvajanju spremljanja in planiranja strokovnega, delovnega in osebnostnega razvoja kadrov.

Tej nadvse pomembni sestavini kadrovske dejavnosti bomo v bodoče tudi v Pionirju posvečali kar največ pozornosti.

Glavno izhodišče pri tem bodo predvsem predvidena nova organiziranost DO nov način ugotavljanja in vrednotenja zahtevnosti in uspešnosti izvajanja del in nalog ter strateški razvoj podjetja.

Kriza v gradbeništvu zahteva vse večjo usmeritev k spremljajočim in prodornejšim programom. Uvajanje novih tehnologij vpliva na zaposlenost kakor tudi na kadrovske-izobrazbeno strukturo. Gospodarski subjekti morajo vedno bolj povečevati tehnološko-tehnično, organizacijsko in kadrovske prilagodljivost. Zaposleni morajo pridobivati novo aktualno znanje in sposobnosti pa tudi zavzemati ustrežnejša stališča in odnos do dela.

Tudi v Pionirju je konec z napredovanjem na višjevrjednata delovna mesta brez kakršnegakoli izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja. Tisti brez končane osnovne šole, ki jih je v Pionirju približno 32%, so še posebej problematični z vidika inovacije in revitalizacije znanj in sposobnosti. Razni »kvazi KV in VK delavci« se bodo vendarle morali zavedati, da se lahko kaj hitro znajdejo na seznamu tehnoloških presežkov, ker je velika bojazen, da bodo postali funkcionalno nepismeni za osvajanje novih

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pisma delavcev

V zadnji številki glasila smo objavili novo rubriko za vas, delavce, da se oglasite s prispevki ali vprašanji.

Na naše uredništvo so prišla vprašanja, ki jih tudi objavljamo, odgovorne službe pa prosimo za odgovore, ki jih bomo objavili v naslednji številki.

Vprašanja se glasijo:

1. KAJ JE Z ORGANIZIRANOSTJO Pionirja?
2. KAJ PA PRESEŽEK DELAVCEV V Pionirju?

Delavci pišite nam, mi pa vam bomo skušali odgovoriti!

Uredništvo

(Nadaljevanje s 7. strani)

znanj in sposobnosti, če se čim prej ne vključijo v različne oblike stalnega izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja v DO in izven nje.

V naši DO bomo pristopili k projektu spremljanja in planiranja razvoja kadrov (SISPRAK). Glavni poudarek bo na različnih oblikah motiviranja delavcev za delo in profesionalni razvoj, spremljanju strokovne angažiranosti kadrov, individualnim razvojnim načrtom delavcev, integralnemu planiranju kadrov, kriterijem vrednotenja uspešnosti in napredovanja kadrov ipd.

Velikega pomena je nadaljnja graditev integralnega kadrovske-informacijskega sistema; pri čemer velja poudariti:

— spremljanje inovacijske dejavnosti delavcev,

— nosilstvo raziskovalnih, razvojnih in drugih strok. nalog ter evidenco o strokovnih nastopih na posvetovanjih (referati, koreferati, razprave), objavljenih strok. člankih ipd. (bibliografija),

— evidenca o najboljših in najgrajnih delavcih,

— usposabljanje, izpopolnjevanje in napredovanje kadrov,

— spremljanje delovne uspešnosti delavcev ipd.

Poslovodni in strokovni delavci morajo intenzivirati pridobivanje interdisciplinarnega in specialističnega znanja tako, da bosta njihova mobilnost in zamenljivost čim boljši.

O navedenih zadevah bomo spregovorili tudi na posvetovanju »Izobraževanje odraslih — sestavni del poslovne politike gradbeništva« v okviru mednarodnega sejma gradbeništva in IGM v Gornji Radgoni.

Anton Mihelič, dipl. org. dela

Delo odborov

Odbor sindikata delavcev gradbeništva Dolenjske — v ustanavljanju je na osnovi gradiva za 21. sejo IO ROS in na osnovi pobude konference osnovnih organizacij Zveze sindikatov GIP PIONIR na 4. seji, 8. marca 1989, sprejel naslednje:

SKLEPE, STALIŠČA IN USMERITVE

I.

Na podlagi rezultatov poslovanja v lanskem letu ugotovljamo, da le-ti niso posebej zadovoljivi, zato pozivamo vse osnovne organizacije Zveze sindikatov v organizacijah združenega dela, da zahtevajo v najkrajšem času od strokovnih in poslovodnih delavcev:

— program ukrepov za izboljšanje poslovanja in zmanjšanja stroškov;

— program reorganizacij in prilagajanja novim sistemskim predpisom;

— programe zmanjševanja reže;

— program pravočasnega in točnega informiranja delavcev o rezultatih poslovanja, programih, planih dela, razvoju in gibanju osebnih dohodkov;

— strokovne zahteve po konkretnih razbremenitvah posameznih davkov, dajatev in ostalih oblik dajatev iz dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov delavcev.

V primeru da zahteve osnovnih organizacij Zveze sindikatov, strokovne službe in poslovodni delavci v določenih rokih ne uresničijo, morajo posamezne osnovne organizacije Zveze sindikatov zahtevati konkretno odgovornost vodje strokovnih služb in poslovodnih delavcev. Če posamezna osnovna organizacija Zveze sindikatov nima moči oz. si v konkretnem času in kraju ne upa postaviti takih zahtev, potem bo to na pobudo članov sindikata iz posamezne organizacije ali na pobudo IO OOS zahteval odbor.

II.

Odbor poziva ROS, da zahteva od zveznega odbora gradbeništva, od vseh republiških in pokrajinskih odborov dejavnosti gradbeništva in od ustreznih strokovnih združenj in organizacij ter družbenopolitičnih skupnosti na vseh ravneh, da se takoj prekine z medsebojno nelojalno konkurenco pri prevzemu del (licitacijah). To je potrebno doseči brezpogojno, in sicer z uporabo vseh strokovnih in političnih sredstev in metod dela.

III.

Na ROS delavcev gradbeništva Slovenije dajemo pobudo, da poleg pobud o razbremenjevanju gospodarstva vključi v svoje programe tudi problem prispevka za manj razvite republike in SAP Kosovo ter da se v okviru razreševanja nakopičenih težav in problemov razrešuje tudi ta problem. Obrazložitev za to pobudo je prvenstveno ta, da v vsem času združevanja teh sredstev oblike in metode, kot so se uporabljale, do sedaj niso prinesle pozitivnih rezultatov oz. nismo uspeli gospodarstva teh republik in SAP Kosovo usposobiti, da bi lahko sama ustvarjala akumulacijo. Za združevanje sicer nimamo odklonilnega stališča, vendar pa menimo, da moramo prvenstveno dajati pomoč v znanju in kadrih ter jih naučiti bolje in uspešneje delati oz. poslovati. V tej zvezi lahko navedemo, da je nemogoče pričakovati, da bomo rešili problem nelojalne konkurence, kajti izvajalcu iz manj razvitega območja Jugoslavije ni potrebno vkalkulirati tega stroška.

IV.

Odbor si bo sam prizadeval in zahteva tudi od vseh organov in organizacij Zveze sindikatov na vseh nivojih, da strokovne službe s poslovodnimi delavci zagotovijo delavcu, članu sindikata, produktivno delo in za to delo tudi ustrezno plačilo oz. sistem stimulativnega nagrajevanja, ki bo zagotavljalo gradbenemu delavcu, normalno in človeku spodobno življenje. Sindikat mora zato v nadaljnji prenovi doseči konec socialnih pomoči za delavce, ki upamo si trditi, pošteno in disciplinirano opravljajo svoje delo. V vseh tistih primerih, ko pa delavci, člani sindikata, svojega dela ne opravljajo dosledno in strokovno, pa takoj pričeti ugotavljanje odgovornosti po postopkih in načinih, ki so predpisani s predpisi in splošnimi akti.

V.

Odbor poziva vse osnovne organizacije Zveze sindikatov gradbeništva in daje pobudo za izved-

bo akcije tudi ROS, da se v vseh organizacijah uveljavi za delavce izplačilo denarnih prejemkov minimalno v takih zneskih, kot jih določa sindikalna lista. Istočasno pa predlaga, da se zatečene pravice iz naslova zaposlitve, ki niso usklajene v Sloveniji oz. jih posamezne organizacije izplačujejo tako, da s tem kršijo ustrezne družbene norme, ali so jih na to prisilili delavci ob štrajkih in podobnih konfliktnih situacijah, da se te pravice pričnejo postopoma odpravljati oz. usklajevati enotno za vso Slovenijo. Tako je potrebno brez odlašanja pričeti z razreševanjem:

— terenskega dodatka, ki ne sme biti več dodatek, ampak sestavina rednega, tekočega dela,

— nadaljnega povečevanja oz. postopno odpravo razlik, ki nastajajo pri izplačilih za kritje življenjskih stroškov med delavci s stalnim bivališčem pri sedežu podjetja in delavci iz drugih območij.

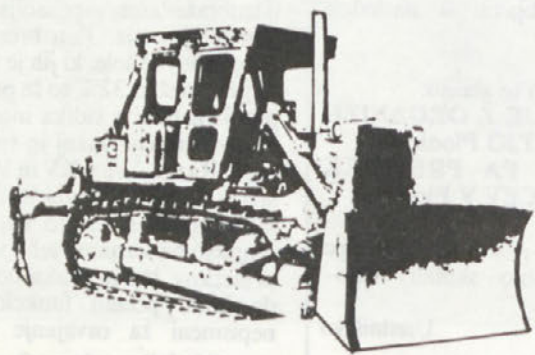
VI.

Odbor ponovno odpira nerazrešeno vprašanje beneficirane delovne dobe operativnega gradbenega delavca. Na osnovi ugotovitev iz pobud in analiz, ki so bile v zadnjih 15 letih opravljene, je mogoče zaključiti, da je zaradi vse prepočasnega posodabljanja dela v gradbeni operativi neobhodno potrebno gradbenemu delavcu, ki je že 30 let na gradbiščih, zagotoviti za njegovo minulo delo dostojno in vredno pokojnino, ne pa invalidsko pokojnino ali neproduktivno prezaposlitev v okviru posameznega podjetja. Osnovni razlog za zavrnitev priznanja beneficirane delovne dobe ni v obrazilenih razlogih, temveč ker ni dovolj sredstev. Če gradbenemu delavcu v Sloveniji niso zagotovili teh pravic v obdobju, ko je bilo gradbeništvo v ugodnejših razmerah, si jih moramo gradbeni delavci izboriti sedaj. ROS predlagamo, da v okviru priprav planov in programov dela vključi tudi to pobudo, ki jo morajo pripraviti in izpeljati posebne projektne skupine ob pomoči in podpori vseh gradbenih podjetij in njihovih združenj ter organov in organizacij zveze sindikatov.

VII.

Odbor se zaveda svoje odgovornosti in odgovornosti vseh političnih in strokovnih organov in organizacij ter posameznikov, ki bodo nastopile v še bolj zaostrenih razmerah v družbi nasploh kakor tudi v gradbeništvu, zato odgovorno zahteva od vseh, da je besed dovolj in da moramo v sedanji skrajni sili dosledno izvršiti svoj del obveznosti za realizacijo teh sklepov, stališč in usmeritev.

Predsednik odbora
MIHAEL KASTELIC

Podpisani listini

Ob praznovanju šeste obletnice delovanja našega mešanega pevskega zbora smo leta 1987 v Novem mestu izmenjali listini o pobratenu z mešanim pevskim zborom »PRIMORJE« iz Ajdovščine. V mesecu marcu letos pa smo listini podpisali in vrnili obisk s koncertom v Ajdovščini.

Naši pevci na koncertu v Velikih Žabljah pri Ajdovščini.

Predsednika obeh zborov podpisujeta listini o pobratenu.

Pomoč pri opremi novorojenca

Zavitek za opremo novorojenca prejmejo 60 dni pred predvidenim datumom poroda vse matere, ki imajo stalno prebivališče na območju SR Slovenije. Te naravnne oblike pomoči pa po novem ne bodo več prejeli roditelji, ki so zaposleni na območju SR Slovenije, če drugi roditelj, ki stalno prebiva na območju druge republike ali avtonomne pokrajine, tam, kjer prebiva, ni upravičen do kakršne koli pomoči ob otrokovem rojstvu. Za delavce — roditelje (običajno je to oče) iz drugih republik in AP je po novem urejeno tako, da bodo pre-

jemali denarno pomoč. S to spremembo smo želeli predvsem prisluhniti njihovim drugačnim potrebam in navadam, ki jih imajo v okolju, v katerem živijo. Priložiti bodo morali: potrdilo del. organizacije o zaposlitvi, potrdilo zdravnika, izjavo krajevne skupnosti.

Za matere, ki imajo stalno prebivališče na območju SR Slovenije, pa velja še za naprej, da lahko uveljavijo pravico do pomoči v naravnih oblikah, to je zavitek za opremo novorojenca. Izbirajo lahko med tremi različicami.

S. N.

Kratka informacija o ginekološko-porodniškem oddelku in ORL oddelku splošne bolnišnice Novo mesto

Bolnišnica Novo mesto je začela delovati 1894. leta na desnem bregu reke Krke. V kratkem času je bila zgrajena sedanja stavba internega oddelka, ki tako pričakuje čez 5 let 100-letnico. Na levem bregu Krke je bila zgrajena bolnišnica, imenovana »ženska«, 1907. leta. Od 1965. leta je s preselitvijo kirurgije v novo stavbo na desnem bregu nastal prostor za porodnišnico, ginekologijo in ORL oddelk. V začetku je bilo preko 100 postelj, danes jih je, v skladu z delitvijo dela v Sloveniji, 90. ORL oddelk ima 30 postelj iz prvotnih 42.

Stara stavba, grajena takrat za potrebe bolnišnice, v vseh teh desetletjih ni doživela posebnih preidav. Bila je bombardirana med NOB. Bilo je tudi precej žrtve; obeležje je v avli stavbe. Razvoj medicine v vseh teh desetletjih, posebno pa v obdobju po vojni, je zahteval številne inštalacijske in druge spremembe. Vse se je delalo kot adaptacija in večinoma provizorij zaradi stare stavbe, ki ne dopušča racionalne spremembe niti danes.

V ZCD je od ustanovitve prisotna ideja o preselitvi levega brega na desni v sklop večjega dela bolniških hiš. Časi niso dopuščali takih posegov, zato so pereči problemi ostali do danes. To so predvsem povečanje kadra, ki je potreben za vzdrževanje samostojne stavbe, kurjava, prevoz tako bolnikov na preiskave in nekatere posege kot hrane, perila, materialov in zdravil. V sklopu enega prostora pa bolnišnica lahko funkcionira z manj stroški in tudi strokovno boljše.

Če pogledamo leto 1988, je ginekologija in porodnišnica realizirala 4.187 sprejemov, to je 26.133 oskrbnih dni. Zasedenost postelj je bila 79,3%. Število porodov v zadnjih letih niha od 1.881 do 1.911 v preteklem letu. Zaposlenih je 5 zdravnikov, od tega 3 specialisti ginekologije in 3 specializanti ginekologije. Imamo tudi zdravnika neonatologa, ki se ukvarja samo z novorojenčki.

ORL oddelk je v letu 1988 realiziral sprejem 1.649 bolnikov in 10.202 oskrbna dneva. Zasedenost postelj je bila 92,9%. V ambulantni je bilo pregledanih 7.362 bolnikov. Na ginekološko-

porodniški ambulantni pa preko 6.000.

Na ginekološko-porodniškem oddelku tečejo porodi, posebno patološke nosečnosti se usmerjajo na kliniko, sicer pa se opravlja vse. Od operacij se opravlja vse operacije, razen razširjenih ginekoloških posegov, ki spadajo v domeno predvsem onkologije. Velik del posegov se opravi tudi zaradi terapije neplodnosti.

ORL oddelk opravlja številne posege v ustih, nosu, ušesih in tudi grlu, s tem da so velike in razširjene operacije grla domena klinik. Posebna značilnost našega ORL oddelka so poškodbe obraza, ki jih je zelo veliko, ker smo seveda ob avtocesti.

Dolenjsko zdravstvo prihaja s svojimi problemi prvič v referendumski program. Ni nam lahko tožiti in tarnati nad našimi prostori, opremo in možnostmi, ker se zavedamo, da moramo kljub vsemu iz te situacije »iztisniti« kar se da. Svetla točka je strokovnost naših zdravnikov in drugega medicinskega kadra, ki se lahko primerja z drugimi bolnišnicami v Sloveniji, v nekaterih primerih pa naši strokovnjaki dosegajo klinični nivo.

Z reševanjem naših težav preko referenduma ne bo prišlo do širjenja kapacitet ali do ustvarjanja nekaterih »luksuznih« pogojev, ampak samo za nadomestno gradnjo, ki bo posodobila standard bolnikov iz sedanjega stanja, ki je dokaj blizu standardu izpred več kot 20 let. Medicinskemu osebju bo na tak način dana možnost normalnega dela, in to na tak način, da se bo lahko pokazala vsa strokovnost, ki je v dolenjskih ljudeh. Na tak način smo trdno prepričani, da bo še hitreje prišlo do prenosa medicinskega znanja in storitev iz klinike do nas in se bo tako tudi dolenjski človek kot bolnik bistveno približal storitvam medicine v razvitejših slovenskih regijah.

Dela na dokumentaciji tečejo že več mesecev in zadnji zaključki predvidevajo naslednje datume. Če referendum uspe, se sredstva prične zbirati s 1. 6. 1989. Vsa potrebna opravila naj bi se končala do 2. 3. 1990, da bi se gradnja lahko pričela s 1. 6. 1990.

Novo mesto, 23. 2. 1989
Pripravil: Tone Starc, dr. med.

KNJIŽNE NOVOSTI V KNJIŽNICI

1. Poročilo FAGG o strokovnem in raziskovalnem delu v letu 1986. Ljubljana, 1987
2. Poročilo FAGG o strokovnem in raziskovalnem delu v letu 1987. Ljubljana, 1988
3. Podatki in kazalci o poslovnem uspehu OZD in DS s področja gospodarstva v SRS: za obdobje januar-junij 1988. Ljubljana, 1988
4. Statistični letopis SR Slovenije 1988. Ljubljana, 1988
5. Integracije v gospodarstvu. Ljubljana, 1984
6. Družbenogospodarski razvoj SR Slovenije. Beograd, 1988
7. Bunc, M.: Politična ekonomija in tržno gospodarstvo. Ljubljana, 1988
8. Glas, M.: Delitev po delu v socialistični družbi. Ljubljana, 1986
9. Burič, J. & J. Šaban: Raspodjela osebnih dohodaka i vrednovanje rada. Zagreb, 1988
10. Dević, M. & D. Papež: Građenje i uređivanje radnih prostorija. Zagreb, 1984
11. Pravilnici o zaštiti na radu SRH: provedbeni propisi. Zagreb, 1987
12. Priročnik za strokovni izpit iz varstva pri delu. Ljubljana, 1988
13. Sljivić, M. & V. Vuksanović: Zaščita od požara: propisi SRH s komentarom. Zagreb, 1985
14. Perišin, I.: Svjetski financijski vrtlog. Zagreb, 1988
15. Cigoj, S.: Teorija obligacij. Ljubljana, 1981
16. International Tax Summaries: A Guide for Planning and Decisions. New York, 1988
17. Kos, M.: Pot iz neinovacijske

- družbe. Ljubljana, 1986
18. Priročnik za zunanjetrgovinsko poslovanje I., II. del. Radenci, 1988
19. Korošec, V.: Rimsko pravo I. del. Maribor, 1987
20. Strohsack, B.: Obligacijska razmerja. Ljubljana, 1988
21. Zakon o delovnih razmerjih s komentarjem. Ljubljana, 1988
22. Lenardič, M.: Uvod v humanekologijo. Ljubljana, 1988
23. Priročnik za delovodje. Kranj, 1987
24. Brdareski, Tanaskovski, Jančević: dBASE III plus. Beograd, 1988
25. Bronštejn, Semendjajev: Matematični priročnik. Ljubljana, 1988
26. Geološki zbornik. Ljubljana, 1987
27. Tehnička enciklopedija Pov-Sap. Zagreb, 1988
28. Voisin, D. D.: Autocad: Mechanical Lab Manual. New York, 1987
29. Suvremena problematika uzemljenja: uzemljivači i sustavi uzemljenja. Zagreb, 1986
30. Projektiranje i tipizacija elemenata distributivnih mreža. Zagreb, 1986
31. Električni uredaji, proizvodi i postrojenja u eksploziona ugroženim prostorima. Zagreb, 1986
32. Rasvjeta '85: jugoslovensko savjetovanje. Zagreb, 1985
33. Elektroinstalaciona tehnika u svjetlu novih jugoslovenskih propisa. Zagreb, 1987
34. Optička tehnika i njena primjena u telekomunikacijama i industriji. Zagreb, 1987
35. IEC publikacija: Električni

KOMISIJA ZA KADROVSKO SOCIALNE ZADEVE TOZD TOGREL razpisuje v skladu z določili samoupravnih splošnih aktov naslednja prosta dela in naloge:

1. 4 KV zidarje
2. 2 KV železokrivca
3. 1 gradbenega tehnika

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. in 2. je potrebna končana poklicna šola IV. stopnje, pod 3. — srednja strokovna izobrazba gradbene smeri — opravljen strokovni izpit

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in pogojem 3-mesečnega poskusnega dela.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

GIP PIONIR — TOZD TOGREL 68273 LESKOVEC PRI KRŠKEM.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh.

Komisija za kadrovske socialne zadeve TOZD MKI razpisuje v skladu z določili samoupravnih splošnih aktov naslednja prosta dela in naloge:

ZIDAR — 2 delavca

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

IV. stopnja izobrazbe ustrezne smeri in najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in pogojem 3-mesečnega poskusnega dela.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: GIP »PIONIR« — TOZD MKI — Kadrovska služba, Kettejev drevored 37, 68000 Novo mesto.

uredaji za eksploziona ugrožene prostore. Zagreb

36. CENELEC: Zaštitne mjere od indirektnog dodira. Zagreb

37. Strojnotehnoški priročnik. Ljubljana, 1987

38. Kotrljajni ležaji. Beograd, 1986

39. Građevinski kalendar '89. Beograd, 1989

40. Pšunder, M.: Operativno planiranje. Maribor, 1988

41. Pšunder, M. & M. Završki: Zbirka vaj iz operativnega planiranja. Maribor, 1988

42. Pšunder, M.: Ekonomika gradbene proizvodnje. Maribor, 1988

43. Pšunder, M. & Ružman: Zbirka vaj za ekonomiko gradbene proizvodnje. Maribor, 1988

44. Goldau, R.: Bewehrung der Stahlbeton-Konstruktionen: Konstruktive Grundlagen. I. del. Berlin, 1981

45. Goldau, R.: Bewehrung der Stahlbeton-Konstruktionen: Konstruktiosstatik. II. del. Berlin, 1986

46. Goldau, R.: Bewehrung der Stahlbeton-Konstruktionen: Bewehrung nach Normen und Richtlinien. III. del. Berlin, 1981

47. Schlaich, J. & D. Weischede: Praktičan postupak za metodičko dimenzioniranje i konstruiranje u armiranom betonu. Zagreb, 1987

48. Glahn, H.: Baustatik in der Praxis des Konstruktiven Ingenieurbaus. Berlin, 1987

49. Trajnost konstrukcija. Zagreb, 1985

50. Suvremene građevinske konstrukcije. Zagreb, 1987

51. Rossner, W.: Brücken aus Spannbeton-Fertigteilen. Berlin, 1988

52. Zakon o temeljih varnosti cestnega prometa s komentarjem. Ljubljana, 1988

53. Direktorji uspešnih slovenskih gospodarskih organizacij. Ljubljana, 1988

54. Health and Safety in Ceramics: A Guide for Educational Workshops and Studios. Oxford, 1986

55. Advanced Turbo Pascal: Version 4. Osborne, 1988

56. Using Turbo Pascal: Version 4. Osborne, 1988

57. Cobb, S.: Power User's Guide. Berkeley, 1988

58. Baras, E. M.: Symphony TM Master: The Expert's Guide. Berkeley, 1985

59. Turk, M.: Ventura: Priročnik o namiznem založništvu za začetnike. Ljubljana, 1988

60. Kernighan, B. W. & D. M. Ritchie: Programski jezik C. Ljubljana, 1988

61. Pšunder, M.: Organizacija gradbenih del. Maribor, 1987

62. Pšunder, M. & N. Ružman: Zbirka vaj za organizacijo gradbenih del. Maribor, 1988

63. Pšunder, M.: Gradbeno poslovanje. Maribor, 1986

64. Tehnički uslovi za izvođenje završnih radova u građevinarstvu. I., II. del. Beograd, 1983

65. Obermeyer, T. L.: Autocad: Architectural Lab Manual. New York, 1987

66. Grasser, Linse: Bemessungstafeln für Stahlbeton-querschnitte. Düsseldorf, 1984

META DRAGMAN

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP Pionir Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša BORSAN, namestnica: Štefka ŠEGA (Gradbena operativna Novo mesto). Člani uredniškega odbora: Boris POŽEK, (Gradbena operativna Ljubljana), Rudolf SOPINA (Gradbena operativna Zagreb), Ivan REPEC (Gradbena operativna Krško), Cvetka ŽABKAR (Togrel), Mladen GORŠE (Gradbena operativna Metlika), Tomaž BRAČKO (Keramika in zaključna dela), Medle FRANC (Lesni obrat), Slavko BAŠELJ (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Marija BAČAR (Projektivni biro), Cvetka CIRNSKI (Interna banka), Anton MIHELIC (Skupne službe), Miha MAJERLE (DS DRUŽBENI STANDARD).

Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk: Tiskarna Novo mesto.